

Dr. Mustafa Cerić

Reisu-l-ulema (1993.-2012.)

TREĆA ZU-L-HIDŽDŽETSKA HUTBA

(17. zu-l-hidždže 1438 h.g.)

(08. septembar 2017. godine)

الْحَمْدُ لِلَّهِ!

أَحْمَدُهُ وَأَسْتَعِينُهُ، وَأَسْتَغْفِرُهُ وَأَسْتَهْدِيهِ، وَأُؤْمِنُ بِهِ وَلَا أَكْفُرُهُ، وَأُعَادِي مَنْ يَكْفُرُ بِهِ!

وَأَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ!

وأشهد أن محمداً عبده ورسوله، أرسله بالهدى ودين الحق، والنور والموعظة والحكمة علي فترة من الرسل، وقبلة من العلم، وضلالة من الناس، وانقطاع من الزمان، ودنو من الساعة، وقرب من الأجل!

من يطع الله ورسوله فقد رشد، ومن يعص الله ورسوله فقد غوي وفرط وضلّ ضلالاً بعيداً!

أصيكم بتقوي الله، فإنه خير ما أوصي به المسلم المسلم أن يحضه علي الآخرة، وأن يأمره بتقوي الله فإن الله يقول في كتابه.

قَالَ تَعَالَى: قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوهُ، إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ!

Hvala Allahu!

Od Allaha mi jedino očekujemo pomoć, uputi i oprost!

Mi u Allaha vjerujemo!

Istinu o Allahu mi ne skrivamo!

Protivimo se svima koji o Allahu istinu skrivaju!

Mi svjedočimo da nema boga osim Allaha, Jedinog!

Njemu nema niko ni sličan ni ravan!

Mi svjedočimo da je Muhammed Allahov vjerovjesnik i poslanik, kojeg je Allah, dž.š., poslao s uputom i vjerom istine, vjerom svjetla, vjerom pouke i vjerom mudrosti nakon izvjesnog zastoja u slanju poslanika, nakon što je ostalo malo znanja o vjeri, nakon što su ljudi zalutali, nakon prekida u vremenu, nakon što se približio sat odgovornosti, nakon izvjesnosti edžela.

Na pravom putu je onaj koji pristaje na pokornost Allahu i Njegovom Poslaniku, a onaj koji odbija pokornost Allahu i Njegovom Poslaniku je na krivom putu, on je zastranio i daleko se udaljio u svojoj stranputici!

Hvala Allahu, Stvoritelju svjetova, na milosti i nimitima kojima nas daruje. Donesimo salavat i selam na posljednjega Allahova poslanika Muhammeda (a.s.), na njegovu porodicu, na njegove ashabe i na sve one koji su živjeli i umrli sa istinom u srcu i u djelu. Sjetimo se bosanskih sinova, šehida, koji su, na Allahovu putu, dali svoje živote.

Draga braćo i sestre,

prema načinu i stilu Allahovog govora u Kur'anu jasno je da se ljudsko znanje i uvjerenje ustanovljava na temelju usporedbe ili kontrasta, tj. oštre razlike. Sve pojmove o tome da je nešto veliko ili malo, dugo ili kratko, visoko ili nisko, široko ili usko, svijetlo ili mračno, istinito ili lažno, pravedno ili krivedno spoznajemo na temelju uspoređivanja. I baš kao što naš vid ovisi o kontrastu boja, tako naše znanje i uvjerenje ovise o kontrastu riječi, tj. pojmova koji nas upućuju da je nešto dobro ili loše, istinito ili lažno, lijepo ili ružno.

Pošto ljudi ne posjeduju ni ideje ni pojmove, već ih samo biraju, onda je jasno zašto se u Kur'anu ljudima nude ideje i ukazuje im se na pojmove na način pitanja i uspoređivanja kako bi mogli prepoznati razliku i napraviti izbor između dobra i zla.

Poslušajmo kako nas Kur'an tome poučava:

قَالَ تَعَالَى: قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ!

- Pitaj ih: Je li isti onaj koji vidi i onaj koji ne vidi, ili, jesu li mrak i svjetlo isto?. Pitaj ih, također: Je li isti onaj koji ima prljavu i onaj koji ima čistu savjest, mada te, ponekad, impresionira mnoštvo onih s prljavom svješču.

قَالَ تَعَالَى: لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ!

- No, suoči ih i sa primjerom dva čovjeka od kojih je jedan podanik koji nema nikakvu vrijednost i koji svakome pravi samo štetu i onoga koji je savjestan, pa čini ljudima dobro javno i tajno – jesu li ta dvojica isti. Hvala Allahu – oni nisu isti, ali većina njih to ne znaju!

قَالَ تَعَالَى: ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا ، هَلْ يَسْتَوُونَ ، الْحَمْدُ لِلَّهِ ، بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

- Navedi im još i primjer čovjeka oko kojeg se neki otimaju da bi činio zlo u njihovu ime i čovjeka koji želi mir drugom čovjeku – jesu li oni isti? Hvala Allahu, nisu, ali većina njih to ne zna.

قَالَ تَعَالَى: ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا ، الْحَمْدُ لِلَّهِ ، بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

- Pitaj ih, još jednom: Jesu li isti oni koji znaju i oni koji ne znaju?

قَالَ تَعَالَى: قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ!

Nisu isti oni koji znaju i oni koji ne znaju, kao što nisu isti oni koji su živi i oni koji su mrtvi:

قَالَ تَعَالَى: وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ ، إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ ، وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ

- Nisu isti živi i mrtvi, a Allah će učiniti da neki čuju, ali ti ne možeš one u grobovima dozvati!

قَالَ تَعَالَى: لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ..

- Nisu isti ni oni vjernici koji sjede, a koji su mentalno i fizički zdravi, i oni vjernici koji ustanu da se bore na putu istine i pravde, svojim džanom i svojim malom. Zašto? Zato što dobro i zlo nisu isto i zato što stanovnici Džehennema i stanovnici Dženneta nisu isti:

وَقَالَ تَعَالَى: لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ . . لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ . .

I, naravno, zato što istina i laž nisu isto i zato što pravda i krivda nisu isto. Onaj koji je toga svjestan i koji je sposoban da prepozna oštru razliku između kontrasta pojmova istine i laži, te pojmova pravde i krivde, može reći da je shvatio način učenja putem uspoređivanja i, stoga, može reći da nije slijep kod očiju, već jasno vidi što se događa oko njega, može reći da nema prljavu, već čistu savjest, može reći da nije podanik koji šteti ljudima, već savjestan patriota koji koristi domovini, može reći da nije čovjek zla, već čovjek dobra, može reći da nije glup ili umno ograničen, već pametan ili umno zdrav, može reći da nije moralno mrtav, već moralno živ, može reći da nije s onima koji sjede i čekaju da vide kako se muče nevini ljudi, već da je sa onima koji su spremni da svojim džahom i svojim malom zaštite prava nevinih ljudi, može reći da zna razliku između dobra i zla i može se nadati da neće biti među stanovnicima džehennema, već sa stanovnicima dženneta onoga dana kada će istina i pravda pobijediti laž i krivdu.

Kao muslimani znamo da su istina i pravda podjednako visoke moralne vrijednosti u našoj vjeri. Pa ipak, pravda je nešto niža od istine, kao što je i laž nešto niža od krivde. Provedba pravde, makar sa najboljim namjerama da se ispravi krivda, može zanemariti ili previdjeti laž. Mi živimo i možemo otrpiti mnoge krivde. Međutim, ono što je najopasnija moralna manjkavost kod pojedinca ili naroda jeste njegov samovoljni izbor da živi u laži.

Nije potrebno više govoriti o tome osim što treba reći da promicanje pravde i istine kako bi se smanjio obim krivde i laži u svijetu, nije nikada bilo snažnije kao u ovom vremenu kojeg se naziva moderno doba. Možda ima manje krivde – mislim na institucionalnu ili formalnu krivdu – danas nego ikad ranije. Vlade većine država i razne vrste pravnih ustanova u svijetu tvrde da su iskreno predane u naporu da se eliminiiraju krivde kao što su: ropstvo, eksploatacija čovjeka, te rasna, vjerska, ekonomska i društvena diskriminacija.

Međutim, nad svijetom se danas nadvio veliki crni oblak koji pokriva neistine ili laži, a koje se udomaćuju pod zaštitom lažne demokracije i mas-medija – pisanih i elektronskih podjednako – čije su žrtve uglavnom neupućeni i manje otporni ljudi i narodi na vješto prodavanje jeftinih laži po visokoj cijeni.

Lakše je, dakle, podnijeti krivdu nego laž i lakše je živjeti sa nepravdom nego sa neistinom. Zbog toga, kao muslimani, ne smijemo biti slijepi, ni gluhi. Ne smijemo biti gluhonijemi narod koji nema sposobnost da napravi oštru razliku između istine i laži, i koji nema osjećaja da prepozna što je pravo a što je krivo. Kao muslimani, moramo biti budni u duši, iskreni u srcu, jasni u umu, predani u radu, dostojni u vjeri i odgovorni u domovini.

Allahu Svemogućići, podari nam snagu da naučimo razlikovati istinu od laži, pravdu od krivde, te da se samo Tebi klanjamo, a nikako da se lažima i krivdi podajemo.

Amin!

أَلَا إِنَّ أَحْسَنَ الْكَلَامِ وَأَبْلَغَ النَّظَامِ. كَلَامُ اللَّهِ الْمَلِكِ الْعَزِيزِ الْعَلَامِ.

كَمَا قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي نَظْمِ الْكَلَامِ: "وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ" أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ.

[جُلُوسٌ]

{بَارَكَ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّحِمِينَ}

الْخُطْبَةُ الثَّانِيَّةُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدَ الْكَامِلِينَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ، تَعْظِيمًا لِنَبِيِّهِ وَتَكْرِيمًا لِفَخَامَةِ شَأْنِ شَرَفِ صَفِيَّتِهِ، فَقَالَ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ قَائِلٍ مُخْبِرًا وَآمِرًا: "إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا"

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ، وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ، وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.

اللَّهُمَّ اذْفَعْ مَقْتِكَ وَغَضَبَكَ عَنَّا وَلَا تُؤَاخِذْنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا بَدُنُونَا مَنْ لَا يَخَافُكَ وَلَا يَخْشَاكَ وَلَا يَرْحَمُنَا!

اللَّهُمَّ طَهِّرْ قُلُوبَنَا وَأَزِلْ غُيُوبَنَا وَاكْشِفْ كُرُوبَنَا وَتَوَلَّنَا بِالْحُسْنَى وَاجْمَعْ لَنَا خَيْرَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى! اللَّهُمَّ أَصْلِحْ أَحْوَالَنَا! اللَّهُمَّ أَلْفُ بَيْنَ قُلُوبِنَا! اللَّهُمَّ اخْتِمِ بِالْبَاقِيَاتِ الصَّالِحَاتِ أَعْمَالَنَا بِرَحْمَتِكَ

الْوَاسِعَةِ - آمِينَ!

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ، يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ!